

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

ННІ Бізнесу та інформаційних технологій
Кафедра менеджменту і маркетингу

СИЛАБУС освітньої компоненти – ВК 7.2 Основи менеджменту

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	13	Механічна інженерія
Спеціальність	133	Галузеве машинобудування
Освітня програма	ОПІ «Будівельна техніка та автомобілі»	
Обсяг дисципліни	4 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	контрольна робота	
Форми семестрового контролю	залік	

Викладач:

Сакун Ганна Олександрівна, к.ф.н., доцент кафедри менеджменту і маркетингу,
sakun.anna@ogasa.org.ua

В процесі вивчення даної дисципліни у студентів сформуються знання і навички з формування сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління організаціями; набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття адекватних управлінських рішень.

Передумовами для вивчення освітнього компонента є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Теорія вимогностей й математична статистика; Економічна теорія.

Диференційовані результати навчання:

знати:

- поняття і категорії менеджменту;
- історичні передумови менеджменту;
- закономірності менеджменту;
- принципи, функції та методи управлінської діяльності організацій ;
- принципи функціонування та розвитку системи управління організацією;
- правила етики і відповідальності у менеджменті.

розуміти:

- аналізувати, пояснювати різницю між та узагальнювати інформацію з метою вироблення певних управлінських рішень;
- ілюструвати професійне керівництво та лідерство.

вміти:

- працювати з монографічними, довідково-енциклопедичними, статистичними, електронними джерелами з проблематики менеджменту організацій;
- ідентифікувати причинно-наслідкові зв'язки в організаціях;
- створювати систему менеджменту в організації;
- налагоджувати ефективні комунікації у процесі управління;
- розробляти технології з прийняття та реалізації ефективних управлінських рішень;
- структурувати завдання відповідно до чисельності та кваліфікації виконавців, визначити черговість робіт, розраховувати термін їх виконання;
- здійснювати делегування повноважень;
- оцінювати ефективність (зворотній зв'язок) менеджменту.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ п/п	Назва тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
Змістовий модуль 1. Основи менеджменту як науки					
1.1	Сутність, роль та методологічні основи менеджменту	2	2		6
1.2	Закони, закономірності та принципи менеджменту	2	2		6
1.3	Функції та методи менеджменту в процесі управління	2	4		6
1.4	Планування як загальна функція менеджменту	4	4		6
1.5	Організація як загальна функція менеджменту	4	4		6
Змістовий модуль 2. Організаційні засади менеджменту					
2.1	Мотивування як загальна функція менеджменту	4	2		6
2.2	Контролювання як загальна функція менеджменту	4	4		6
2.3	Регулювання як загальна функція менеджменту	4	2		6
2.4	Інформація і комунікації в менеджменті	2	2		6
2.5	Керівництво та лідерство	2	4		6
	Всього	30	30		60

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Основи менеджменту» складає 60 балів і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Засоби оцінювання	Кількість у семестрі		
Контрольна робота	1	20	40
Контроль знань:			
- Поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	40	60
- Підсумковий (семестровий) контроль знань - залік	1		
Разом		60	100

Контрольна робота є підсумковою самостійною роботою з освітнього компонента «Основи менеджменту» і свідчить про засвоєння студентом необхідного обсягу знань з зазначеного освітнього компонента, вміння працювати з інформаційними джерелами. Мета контрольної роботи – закріплення й поглиблення знань студентів у процесі вивчення освітнього компонента «Основи менеджменту», пошук і обробка літератури, набуття навичок, формування сучасного мислення й професійності майбутніх фахівців. Контрольна робота складається з двох частин: теоретичної та практичної. Більш детальну інформацію наведено у методичних вказівках до вивчення освітнього компонента та виконання контрольної роботи [17].

Два рази на семестр проводиться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Що слід розуміти під терміном «менеджмент»:

1) Термін «менеджмент» означає керувати якоюсь системою

2) Під терміном «менеджмент» розуміють управління якоюсь економічною системою

3) Термін «менеджмент» походить від англійського «manage» і означає керувати, управляти, завідувати, стояти на чолі

4) Під терміном «менеджмент» розуміють завідувати та керувати якоюсь системою

2. Що є об'єктом вивчення менеджменту:

1) Окремі підрозділи організацій

2) Фінансові процеси

3) Матеріальні процеси

4) Організації та процеси, які в них здійснюються

Підсумковий контроль знань проводиться у вигляді заліку. Завдання для заліку складаються з теоретичних та практичних питань за тематикою навчальної дисципліни.

Інформаційне забезпечення

Базова

1. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основи менеджменту: Підручник. – К.: “Академвидав”, 2003. – 416 с. (Альма-матер)
2. Мескон М. Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основи менеджмента: Пер. с англ. — М.: Дело, 2002. — 702с.
3. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. – К.: “Академвидав”, 2003. – 464 с. (Альма-матер)
4. Друкер, Питер Ф. Задачи менеджмента в XXI веке. : Уч. пос. – М. : Издательский дом «Вильямс», 2002. – 272 с. : ил. – Парал. тит. англ.
5. Богатырева Л.Д. Стрельчук Е.Н., Тардаскіна Т.Н. Основи менеджмента: Учебное пособие. Одесса: ОНАС им А.С.Попова , 2012 – 114 с.
6. Кабушкин Н.И. Основи менеджмента: Учеб. пособие / Н.И. Кабушкин. – 5-е изд., стереотип. – Мн.: Новое знание, 2002. – 336 с.
7. Басовский Л.Е. Менеджмент: Учебное пособие. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 216 с. – (Серия «Высшее образование»).
8. Основи підприємництва, менеджменту та маркетингу в галузі зв'язку: Навч. посіб. / А.М. Богатирьов, Л.Д. Богатирьова, О.С. Редькін, Т.М. Тардаскіна; За ред. д.е.н., проф. О.С. Редькіна: Ч.1. Основи підприємництва. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2007. – 212 с.
9. Основи підприємництва, менеджменту та маркетингу в галузі зв'язку: Навч. посіб. / А.М. Богатирьов, Л.Д. Богатирьова, О.С. Редькін, Т.М. Тардаскіна; За ред. д.е.н., проф. О.С. Редькіна: Ч. 2. Основи менеджменту та маркетингу. – Одеса: ОНАЗ ім. О.С. Попова, 2007. – 176 с.
10. Борисевич Є.Г., Жуковська Л.Е. «Методичні вказівки до курсової роботи з дисципліни «Менеджмент». – ОНАЗ ім А.С.Попова, 2013. – 35 с.
11. Герчикова И.Н. Менеджмент: Учебник. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 511 с.
12. Осовська Г.В. Основи менеджменту: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: „Кондор”, 2003. – 556 с
13. Подсолонко О.А. Менеджмент: теорія та практика: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 370 с.
14. Робінс, Стефан П., ДеЧенцо, Девід А. Основи менеджменту. Пер.з англ. А. Олійник та ін.– К: Видавництво Соломії Павличко “ОСНОВИ”, 2002. – 671 с

15. Стадник В.В., Йохна М.А. Менеджмент: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 464 с.
16. Стеценко І.Т. Основи менеджменту: Хто такий менеджер: Навч. посібник. – К.: А.С.К., 2004. – 221 с.
17. Ширяєва Н.Ю. Методичні вказівки до виконання курсової роботи. Одеса: ОДАБА, 2015. <https://drive.google.com/file/d/1wXIIWhHZGF-YNDSAPbv6UX7njzDfbqXT/view?usp=sharing>

Допоміжна

1. Абчук В.А. Менеджмент: Учеб. пособие для студ. вузов. – 2-е изд. – СПб: Издательство Михайлова В.А., 2004. – 463 с.
2. Ансофф И. Стратегическое управление. – М.: Экономика, 1991. – 519 с.
3. Бесєдін М.О., Нагаєв В.М. Основи менеджменту: оцінно-ситуаційний підхід (модульний варіант): Підручник. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 496 с.
4. Большаков А.С. Менеджмент: Учебное пособие. – СПб.: Питер, 2000. – 160 с.
5. Василенко В.О., Ткаченко Т.І. Стратегічне управління: Навч. посібник. –К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 396 с.
6. Веснин В.Р. Менеджмент: Учебник для студ.вузов. – М.: Элит-2000, 2003. – 546 с.
7. Виханский О.С. Стратегическое управление: Учебник. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Гардарики, 2003. – 296 с.
8. Виханский О.С., Наумов А.И. Менеджмент: Учебник. – 3-е изд. – М.: Гардарики, 2002. – 528 с.
9. Герчикова И.Н. Менеджмент: Учебник. – 4-е изд., перераб. и доп. – М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2005. – 511 с.
10. Глухов В.В. Основы менеджмента: Учебник – справ. пособие. - СПб.: Специальная литература. 1995. – 327 с.
11. Гріфін Р.В., Яцура В. Основи менеджменту: Підручник. – Л.: БаК, 2001. – 624 с.
12. Грейсон Дж. К., О'Донелл К. Американский менеджмент на пороге XXI века. – М.: Экономика, 1991. – 319 с.
13. Давыдова Л.А., Фельцман В.К. Экономика в управлении предприятием. – М.: Финансы и статистика, 2003. – 208 с.
14. Дафт Р. Менеджмент. 6-е изд. / Пер. с англ. – СПб.: Питер, 2007. - 864 с.
15. Державне регулювання економіки: Навч. посібник / С.М. Чистов, А.Є. Никифоров, Т.Ф. Куценко та ін. – Вид. 2-ге, доопр. і допов. – К.: КНЕУ, 2004. – 440 с.
16. Друкер П. Рынок: как войти в лидеры. – М.: БГИ, 1992. – 352 с.

17. Друкер П. Эффективное управление. – М.: ФАИР-Пресс, 1998. – 288 с.
18. Иванов А.П. Менеджмент: Учебник. – СПб.: Издательство Михайлова В.А., 2002. – 440 с.
19. Кабушкин Н.И. Основы менеджмента: Учебное пособие. – М.: Ожерелье, 1999. – 336 с.
20. Кибанов А.Я. Основы управления персоналом: Учебник. – М.: ИНФРА-М, 2003. – 304 с.
21. Классики менеджмента / Под ред. М.Уорнера / Пер. с англ. под ред. Ю.Н.Каптуревского. – СПб.: Издательство “Питер”, 2001. – 1168 с.
22. Коротков Э.М. Исследование систем управления: Учебник. – М.: ДеКА, 2000. – 288 с.
23. Кредисов А.И. История учений менеджмента. – К.: ВИРА – Р, 2000. – 336 с.
24. Кузьмін О.Є., Мельник О.Г. Основы менеджменту: Підручник. – К.: Академвидав, 2003. – 416 с.
25. Мартиненко М.М. Основы менеджменту: Підручник. – К.: Каравелла, 2005. – 496 с.
26. Маслоу А. Мотивация и личность. – СПб.: Питер, 2003. – 325 с.
27. Менеджмент: Навч. посібник/ Ред. В.И. Крамаренко. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 248 с.
28. Менеджмент: Учебное пособие / Рук. авт. кол.: В.Г.Ильющенко и Г. К. Губерная. - Донецк: ДонГУУ, 2008. – 439 с.
29. Мескон М., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента: Пер. с англ. - М.: Дело, 2000. – 704 с.
30. Молл Е.Г. Управление карьерой менеджера. – М.: Питер, 2003. – 352 с.
31. Общий менеджмент: Дайджест учебного курса / Под ред. А.К. Казанцева. – М.: ИНФРА-М, 1999. – 252 с.
32. Основы менеджмента: Учеб. пособие/ Ред. В.С. Верлока. – Х.: ИНЖЭК, 2004. – 352 с.
33. Основы менеджмента: Учебное пособие / Под ред. А.А. Радугина. – М.: Центр, 1997. – 432 с.
34. Осовська Г.В. Основы менеджменту: Навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. – К.: „Кондор”, 2003. – 556 с.
35. Осовська Г.В., Копитова І.В. Основы менеджменту. Практикум: Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2005. – 581 с.
36. Осовська Г.В., Фіщук О.Л., Жалінська І.В. Стратегічний менеджмент: теорія і практика: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2003. – 196 с.
37. Панкин А.И. Основы менеджмента: Учебное пособие для вузов. – М.: ЮНИТИ, 2000. – 288 с.

38. Подсолонко О.А. Менеджмент: теорія та практика: Навч. посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. - 370 с.
39. Робінс, Стефан П., ДеЧенцо, Девід А. Основи менеджменту. Пер.з англ. А. Олійник та ін.– К: Видавництво Соломії Павличко “ОСНОВИ”, 2002. – 671 с.
40. Сладкевич В.П. Мотивационный менеджмент: Курс лекций. – К.: МАУП, 2001, – 168 с.
41. Смирнов Э.А. Управление риском. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 264 с.
42. Смирнов Э.А. Управленческие решения. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 264 с.
43. Соболев С.М., Багацький В.М. Менеджмент: Навч.-метод. посібник. – К.: КНЕУ, 2005. – 225 с.
44. Социология и психология управления: Учебное пособие для вузов / Под общ. ред. С.Н. Епифанцева. – Ростов н/Д: Феникс, 2001. – 512 с.
45. Управление организацией: Учебник / Под ред. А.Г. Поршиева, З.П. Румянцевой, Н.А. Саломатина. – М.: ИНФРА – М, 2002. – 669 с.
46. Управление организацией: Учебник для студ. вузов, обуч. по спец. “Менеджмент” / Ред. А.Г. Поршнева. – 3-е изд. перераб. и доп. – М.: “ИНФРА-М”, 2003. – 716 с.
47. Хміль Ф.І. Основи менеджменту: Підручник. – К.: Академвидав, 2003. – 608 с.
48. Хміль Ф.І. Практикум з менеджменту організацій: Навч. посібник. – Львів: Магнолія плюс, 2004. – 333 с.
49. Шелдрейк Дж. Теория менеджмента: от тейлоризма до японизации / Пер. с англ.; Под ред. В.А.Спивака. – СПб: Питер, 2001. – 352 с.
50. Шершньова З.Є. Стратегічне управління: Підручник. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: КНЕУ, 2004. – 699 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Президент України <http://www.president.gov.ua>
2. Верховна Рада України. <http://www.rada.gov.ua>
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua>
4. Міністерство економіки України <http://www.me.gov.ua>
5. Міністерство фінансів України <http://minfin.kmu.gov.ua>
6. Міністерство освіти і науки України <http://www.mon.gov.ua>
7. Міністерство промислової політики
<http://www.industry.kmu.gov.ua/control/uk/index>
8. Головне управління статистики України <http://www.ukrstat.gov.ua>
9. Веб-журнал «Інтелектус» <http://www.patent.net.ua/intellectus/ua.html>
10. Журнал «Теория. Эксперимент. Технологии». <http://www.tet.zp.ua/>

11. Международный технический журнал «Мир техники и технологий»
<http://www.mtt.com.ua/>

12. Науково-практичний журнал «Менеджмент сьогодні»
<http://grebennikon.ru/journal-6.html>